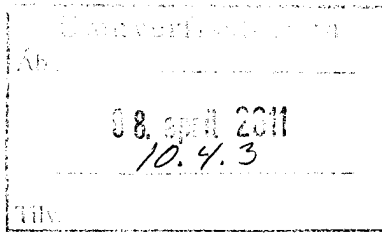

Akureyrarbær
Anna Bragadóttir,
fulltrúi skipulagsmála
Geislagötu 9
600 Akureyri

UMHVERFISSTOFNUN

Reykjavík, 7. apríl 2011
Tilvísun: UST20110200064/ksj

Akureyrarbær Hlíðarfjall - skíðasvæði við Akureyri. Deiliskipulag - tillaga

Við er til erindis skipulagsdeildar Akureyrarbæjar er barst 10. febrúar sl. þar sem óskað er um sagnar um tillögu að deiliskipulagi Hlíðarfjalls - skíðasvæðis við Akureyri.

Væntanlegar framkvæmdir er skipulagið felur í sér, skíðasvæði, skíðalyftur og kláfar á skíðasvæðum á verndarsvæðum og jöklum, eru framkvæmdir er falla undir gr. 12 a í 2. viðauka laga nr. 106/2000 og eru því tilkynningaskyldar til Skipulagsstofnunar. Deiliskipulag skíðasvæðisins fellur undir undir lög nr. 105/2006 um umhverfismat áætllana. Tillaga að deiliskipulagi Hlíðarfjalls – skíðasvæðis Akureyrar, nær til skíðasvæðisins í Hlíðarfjalli. Tillagan gerir m.a. ráð fyrir nýjum skíðalyftum, þjónustumiðstöð, gistiskálum og hótelum. Nýjar skíðaleiðir eru skilgreindar og gert er ráð fyrir nýju vatnssöfnunarlóni til snjóframleiðslu. Skipulagssvæðið sem ofangreind deiliskipulagstillaga nær yfir er 675 ha að stærð og liggur svæðið frá 450 – 1150 m.y.s. Á svæðinu eru nú 14 mismunandi byggingar og 8 skíðalyftur.

Skíðaleiðir

Í umfjöllun um skíðaleiðir kemur fram að leiðir sem ætlaðar eru fyrir skíðaiðkendur eru skilgreindar sérstaklega. Einnig kemur fram að: „*Leyfilegt er að móta og slétta skilgreindar gönguskíðaleiðir í þágu gönguskíðaiþróttarinnar eftir því sem þörf er á. Hámarks breidd raskaðs svæðis göngubrauta er 8 m og óheimilt er að raska svæði umfram það. Gera má ráð fyrir einhverju gróður- og jarðvegsraski við slíkar aðgerðir. Röskuð svæði skulu grædd upp jafn óðum eins og við á með sáningu.*“

Þar sem skíðasvæðið er á hverfisvernduðu svæði vill Umhverfisstofnun benda á að mikilvægt er að svæðin séu grædd upp með tegundum sem eru nú þegar á svæðinu, svo nýgræðsla verði hluti af þeim gróðri sem fyrir er. Þar sem skíðasvæðið liggur hátt í landi eða í 450 m – 1150 m yfir sjávarmáli bendir Umhverfisstofnun á að skv. 10 gr. reglugerðar nr. 583/2000 um innflutning, ræktun og dreifingu útlendra plöntutegunda, er: „*Öll ræktun útlendra tegunda hér á landi óheimil á friðlýstum svæðum, á landslagsgerðum er njóta sérstakrar verndar og alls staðar ofan 500 metra hæðar yfir sjó.*“

Í umhverfisskýrslu um deiliskipulagstillöguna kemur fram að heimilt sé að reisa frekari raflýsingu í þágu gönguskíðaiþróttarinnar við skíðaleiðir. Ekki kemur fram í umhverfisskýrslu

hvernig staurar verði notaðir við raflýsingu á svæðinu en Umhverfisstofnun bendir á að staurar með galvanhúð innihalda þungmálma sem berast út í umhverfið og geta valdið gróðurskemmdum og jafnvel borist í grunnvatn. Umhverfisstofnun bendir því á að ekki er æskilegt að nota galvanhúðaða staura, a.m.k. ekki nærri viðkvæmum vistkerfum s.s. í gróðurlendi og nálægt ferskvatni.

Stofnunin leggur einnig áherslu á það að gönguskiðabrautir séu lagðar þannig að þær falli sem best að landslagi og að undirlagi þeirra sé ekki raskað meira en kostur er.

Þessar ábendingar stofnunarinnar um göngubrautir gilda einnig um skíðaleiðir.

Snjóframleiðslukerfi

Í umfjöllun um snjóframleiðslukerfi fyrir skíðasvæðið kemur fram að söfnunar- og birgðalón sem er 5000 m² er staðsett í hlíðinni suður af neðri endastöð núverandi stólalyftu. Rúmtak þess lóns er um 9000 m³ og er ætlunin að hækka bakka lónsins og auka rúmtak þess í allt að 20.000 m³. Einnig kemur fram að gert er ráð fyrir öðru söfnunar- og birgðalóni um 100 m suður af neðri endastöð fyrirhugaðrar stólalyftu, að hámarksstærð lónsins verði 10.000 m² og að hámarksrúmtak væntanlegs lóns verði 40.000 m³. Að mati Umhverfisstofnunar skortir umfjöllun um gerð bakka lónanna, þ.e. efni og uppbyggingu, og sjónræn áhrif. Einnig telur Umhverfisstofnun að fram ætti að koma í umhverfisskýrslu hvort fyrirhugað sé að nota íblöndunarefni við framleiðslu á snjó á svæðinu en skíðasvæðið er staðsett mjög nálægt vatnsverndarsvæði og liggja skíðagöngubrautir yfir grannsvæði þess. Umhverfisstofnun telur því að ekki eigi að nota íblöndunarefni við snjóframleiðslu á svæðinu.

Gistiskálar

Gert er ráð fyrir tveimur lóðum á deiliskipulagssvæðinu undir gistiskála, norðan Skíðastaða. Þar er heimilt að reisa 28 gistiskála. Húsin skulu vera með timburklæðngu í náttúrulegum litum. Umhverfisstofnun bendir á að samkvæmt 35. gr laga um náttúruvernd nr. 44/1999 þá skal þess gætt að mannvirki falli sem best að svipmóti lands og á það við um öll fyrirhuguð mannvirki á deiliskipulagssvæðinu.

Áhrif á landslag

Í umhverfisskýrslu er talið að áhrif skipulagsáætlunarinnar verði nokkuð óljós. Að mati Umhverfisstofnunar eru áhrif á gróður nokkuð skýr þar sem göngubrautir og skíðaleiðir eru teiknaðar upp á korti. Umhverfisstofnun ítrekar ofangreint að þess sé gætt við uppgræðslu að nota staðbundnar tegundir svo áhrif rasks á gróðurfar verði sem minnst. Í umhverfisskýrslu er ekki fjallað um sjónræn áhrif af völdum söfnunar- og birgðalóna, en samkvæmt skipulagsáætluninni á að hækka veggj núverandi lóns svo að rúmtak þess rúmlega tvöfaldist. Að mati Umhverfisstofnunar þyrfti að skoða umhverfisáhrif eldra og nýja lónsins sem áætlað er að reisa. Miðað við stærðir og rúmtak ættu veggjahæðir lónanna að vera það miklar að sjónræn áhrif eru óhjákvæmileg. Í umfjöllun um landslag og sjónræn áhrif kemur einnig fram að áhrifin eru talin óveruleg þar sem svæðið er langt frá byggð. Að mati Umhverfisstofnunar þá hafa mannvirkjaframkvæmdir í flestum tilfellum töluverð sjónræn áhrif og að mati stofnunarinnar þyrfti að athuga hver sjónrænu áhrifin eru á ferðamenn og skíðamenn sem koma á svæðið til að njóta útivistar og fjallasýnar.

Samantekt og niðurstaða

Að mati Umhverfisstofnunar mun deiliskipulag skíðasvæðis hafa neikvæð áhrif á gróður, og er mikilvægt að vel verði staðið að uppgræðslu og staðbundnar tegundir notaðar. Að mati Umhverfisstofnunar skortir umfjöllun um mat á umhverfisáhrifum söfnunarlóna sem skv. áætlun á að byggja á svæðinu og eldra lóns sem áætlunin gerir ráð fyrir að verði gert meira

að rúmtaki. Umhverfisstofnun bendir einnig á að galvanhúðaðir staurar innihalda þungmálma sem berast út í umhverfið og geta valdið gróðurskemmdum og jafnvel borist í grunnvatn. Ekki kemur fram í greinargerð hvort íblöndunarefni verði notuð við snjóframleiðslu en Umhverfisstofnun telur að varast eigi slík efni m.a. vegna vatnsverndar. Stofnunin ítrekar einnig að þess sé gætt að mannvirki falli sem best að svipmóti lands

Að framansögðu þá gerir Umhverfisstofnun ekki frekari athugasemdir við deiliskipulagstillöguna.

Virðingarfyllt

Olafur A. Jónsson
Deildarstjóri

Skipulagsstofnun

Aðalbjörg Birna Guttormsdóttir